

**ÚRAD ŠPECIÁLNEJ PROKURATÚRY
GENERÁLNEJ PROKURATÚRY SLOVENSKEJ REPUBLIKY
Štúrova 2, 812 85 Bratislava**

Číslo: VII/3 Gv 5/22/1000-22
EEČ: 2-1-1167-2023

Pezinok 18.04.2023

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. XXXXX

Trestný čin: prečin: prejav sympatie k hnutiu smerujúcemu k potlačeniu základných práv a slobôd podľa § 422 odsek 1 Trestného zákona
prečin: rozširovanie extrémistického materiálu podľa § 422b odsek 1 Trestného zákona

Rozhodol: prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky

Podľa § 215 odsek 1 písmeno c Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX
miesto narodenia: XXXXX
rodné priezvisko: XXXXX
trvalé bydlisko: XXXXX
väzba: nie
mladistvý

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- prečin: prejav sympatie k hnutiu smerujúcemu k potlačeniu základných práv a slobôd podľa § 422 odsek 1 Trestného zákona štádium: dokonaný trestný čin
forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci
- prečin: rozširovanie extrémistického materiálu podľa § 422b odsek 1 Trestného zákona štádium: dokonaný trestný čin
forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

v presne nezistenom čase v priebehu novembra 2021, vo verejných priestoroch bytového domu na ulici XXXXX, XXXXX, použitím nešpecifikovaného náradia vytvoril na omietke steny chodby v blízkosti výťahovej šachty dva symboly hákového kríža o rozmeroch cca 5 x 5 cm modrej farby a na ďalších miestach vo vnútorných priestoroch tohto bytového domu aj iné nápisy v podobe číslic a znakov, čím týmto

svojim konaním verejne prejavoval sympatie k hnutiu a ideológii, ktoré smeruje alebo v minulosti smerovala k potlačeniu základných práv a slobôd

pretože je nepochybné, že skutok nespáchal obvinený.

Odôvodnenie:

Vyšetrovateľ Prezídia policajného zboru, Národnej kriminálnej agentúry, Odbor Východ (ďalej len „vyšetrovateľ PZ“) dňa 27.12.2021 vydal uznesenie pod ČVS: PPZ-297/NKA-VY1-2021, ktorým podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku začal trestné stíhanie vo veci prečinu prejav sympatie k hnutiu smerujúcemu k potlačeniu základných práv a slobôd podľa § 422 ods. 1 Trestného zákona a prečinu poškodzovanie cudzej veci podľa § 246 ods. 1 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že *neznámy páchatel' v priebehu kalendárneho mesiaca november r. 2021, v meste XXXXX vo verejných priestoroch situovaných v obytnom bytovom dome na ulici XXXXX použitím nešpecifikovaného náčinia vytvoril na omietke chodby v blízkosti výťahovej šachty dva symboly hákového kríža a na ďalších miestach v interiéri týchto priestorov aj iné nápisy v podobe číslíc a znakov, čím týmto svojim konaním verejne prejavil sympatie k ideológii nacizmu, ktorá potláča základné ľudské práva a slobody osôb a spoločenstvu vlastníkov bytov bytového domu na XXXXX v XXXXX spôsobil nateraz bližšie nešpecifikovanú výšku škody*. Trestné stíhanie bolo začaté vykonaním neodkladného a neopakovateľného úkonu – obhliadkou miesta trestného činu podľa § 154 Trestného poriadku.

Na základe výsledkov vyšetrovania vykonaného po začatí trestného stíhania vyšetrovateľ PZ vydal dňa 27.04.2022 uznesenie podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku, ktorým vzniesol obvinenie XXXXX, nar. XXXXX, trvale bytom XXXXX, XXXXX (ďalej len „obvinený“), za prečin prejav sympatie k hnutiu smerujúcemu k potlačeniu základných práv a slobôd podľa § 422 ods. 1 Trestného zákona a prečin rozširovanie extrémistického materiálu podľa § 422b ods. 1 Trestného zákona na skutkovom základe uvedenom v tomto uznesení.

Uznesenie o vznesení obvinenia bolo obvinenému doručené dňa 16.04.2022, tento proti nemu sťažnosť nepodal.

Vzhľadom na to, že obvinený v čase vznesenia obvinenia nedovršil vek 18 rokov, opatrením sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu č. 7Tp/1/2022 zo dňa 27.06.2022 mu bol podľa § 40 ods. 1 Trestného poriadku ustanovený obhajca XXXXX, advokátska kancelária so sídlom XXXXX, XXXXX.

Opatrením zo dňa 10.03.2022 bol podľa § 141 ods. 1 Trestného poriadku do konania pribratý doc. XXXXX, znalec zapísaný v zozname znalcov Ministerstva spravodlivosti SR pod č. XXXXX pre odbor Spoločenské a humanitné vedy, odvetvie politický extrémizmus, za účelom vyhotovenia odborného vyjadrenia k symbolu, ktorý bol nakreslený na stene pri výťahovej šachte bytového domu na ulici XXXXX, XXXXX, fotograficky zdokumentovaný príslušníkmi Obvodného oddelenia Policajného zboru v Krompachoch dňa 09.12.2021.

Zo znaleckého posudku č. XXXXX zo dňa 18.04.2022 vyplýva, že symbol, ktorý mu bol predložený na skúmanie, predstavuje svastiku – hákový kríž, pričom ide o hlavný a zrejme najznámejší symbol nacizmu.

Podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku *orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnil súdu spravodlivé rozhodnutie.*

Podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku *orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.*

Podľa § 215 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku *prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak je nepochybné, že skutok nespáchal obvinený.*

Obvinený počas výsluchu dňa 19.08.2022 uviedol, že niekedy v novembri 2021 bol vonku spoločne s partiou známych v mestskom parku, následne šli k bytovke, kde býva XXXXX. Vchod do bytovky na XXXXX ulici bol otvorený, pretože im bola zima tak vošli a sedeli na schodoch, pričom sa rozprávali a pozerali videá. Následne niekto z partie navrhol, aby niečo popísali a vytiahol fixu, ktorú si striedali a každý z nich niečo napísal na stenu a dvere pivnice. Obvinený uviedol, že on na pivničné dvere nakreslil matematické príklady a písmená abecedy, nič viac. Po ňom na dvere a stenu písali aj ďalší, avšak nevidel kto čo napísal, pretože on si šiel sadnúť na schody, ktoré sú pri dverách. Asi po hodine sa vrátili do parku a potom okolo 20:50 šiel domov. Asi po 3-4 dňoch mu zavolať XXXXX a následne aj jeho nevlastný otec z XXXXX, že kvôli tým popísaným stenám sa má ísť ospravedlniť domovníkovi p. XXXXX a že to má umyť. Následne od XXXXX zistil, kde býva p. XXXXX a šiel sa mu ospravedlniť v mene celej partie, za to čo sa stalo. Potom spolu s XXXXX steny a dvere poumývali a nápisy vyčistili. Pánovi XXXXX neuviedol, že hákové kríže nakreslil on, zobral to tak, že sa ospravedlnil za všetkých v rámci celej partie.

Dňa 27.12.2021 bol vypočutý **XXXXX**, ktorý uviedol, že je predsedom spoločenstva vlastníkov bytov bytového domu na XXXXX ulici č. XXXXX v XXXXX. Približne v polovici novembra 2021 si všimol, že steny smerujúce do pivničných priestorov boli pomalované a na stenách boli škrabance. Dňa 15.11.2021 za ním prišla suseda pani XXXXX, ktorá mu dala indíciu, že poškodenie a pomalovanie stien má mať na svedomí syn družky pána XXXXX. S odstupom niekoľkých dní oslovil pani XXXXX – družku pána XXXXX s tým, že poškodiť steny mal jej syn alebo jeho kamaráti. XXXXX mu uviedla, že jej syn to určite neurobil, avšak za 5 minút prišiel za ním jej asi 13-14 ročný syn a povedal mu, že to urobili jeho kamaráti. Približne pred dvomi týždňami pred výsluchom za ním prišiel jemu neznámy chlapec, ktorý sa mu ospravedlnil, že poškodil stenu. Zároveň mu povedal, že tie nápisy odstránia, steny umyjú. Ešte v ten večer boli steny a dvere umyté a nápisy odstránené.

Menovaný bol vypočutý aj dňa 09.12.2022 kedy uviedol, že niekedy na zlome roku si v bytovom dome všimli popísané steny aj dvere v pivničných priestoroch. Odstupom času si už nepamätal čo tam bolo presne napísané, bolo to ako keby fixami. Tak isto sa na stene nachádzal hákový kríž nakreslený fixou, kto ho ale

nakreslil, to nevie. Jeho zástupkyňa pani XXXXX toto nahlásila na Obvodnom policajnom oddelení v Krompachoch. Nakoľko v tom čase keď sa to hlásilo, to bolo na stene stále namaľované, riešili aj škodu, ktorá by vznikla v súvislosti s odstránením. Vo výsluchu minulý rok uviedol, že to mal mať na svedomí syn družky pána XXXXX, avšak teraz už vie, že to tak nebolo. Niekoľko dní potom ako bolo hlásené za ním prišiel akýsi mladík, toho si už ale nepamätá a ten sa mu ospravedlnil a taktiež povedal, že všetko čo bolo na dverách, umyl. V nadväznosti na odstup času uviedol, že spoločenstvu vlastníkov bytov bytového domu na XXXXX ulici XXXXX v XXXXX nevznikla žiadna škoda, pretože všetko bolo dané do poriadku. Kto to vtedy mohol namaľovať, nevedel uviesť.

Dňa 11.11.2022 bola ku skutku vypočutá XXXXX, nar. XXXXX, ktorá uviedla, že v zime, asi minulý rok, sa šli zohriať do činžiahu na XXXXX ulici. Niekoľko z partie zazvonil a otvorili im. V činžiahu sedeli, chceli sa len zohriať a ísť von. Niekoľko tam mal fixu a začali kresliť po dverách. Po dverách kreslil XXXXX ale ďalej nevie, pretože ju to nelákalo, nechcela to robiť. Nevedela o tom, že tam boli nakreslené hákové kríže. Následne prišla nejaká teta, ktorá ich vyhodila, že tam nemajú byť, tak išli von. Čo sa týka kreslenia XXXXX po dverách, uviedla, že tam zrejme kreslil nejaké číselka a písmená, nepamätá si však, že by kreslil aj na iné povrchy.

XXXXX, nar. XXXXX, bol vypočutý dňa 11.11.2022, pričom uviedol, že niekedy v januári tohto roku, bola zima, boli v mestskom parku, okrem neho tam bola XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX a XXXXX. Spoločne šli do chodby bytovky na XXXXX ulici v XXXXX. V bytovke si sadli, rozprávali sa, na čo XXXXX dal niekomu nejaké príklady a začal písať na dvere. Po nejakej chvíli niekto vyšiel na chodbu, tak odtiaľ utiekli, z bytovky sa presunuli do parku. Na otázky vyšetrovateľa PZ uviedol, že XXXXX po dverách kreslil iba príklady, hákový kríž ho nevidel kresliť. Rovnako ho nevidel kresliť po iných povrchoch a ani inú osobu, ktorá by kreslila hákový kríž.

Z vyššie uvedených výsluchov, ktoré sú podporené aj výpoveďami XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX a XXXXX, vyplýva, že v presne nezistený deň v prvej polovici novembra 2021 v podvečerných hodinách, skupinka detí v ktorej sa nachádzali obvinení, XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX a XXXXX, v záujme zohriať sa, nakoľko vonku bolo studené počasie, vstúpili do spoločných priestorov bytového domu XXXXX XXXXX, XXXXX, kde sedeli, rozprávali sa a pozerali videá na mobilných telefónoch, po určitom čase obvinený nezisteným spôsobom zabezpečil fixu, ktorou napísal na pivničné dvere matematické príklady a písmená. Rovnako bolo preukázané, že dňa 09.12.2021 sa na stenách v spoločných priestoroch bytového domu XXXXX XXXXX, XXXXX nachádzali rôzne nápisy vrátane dvoch modrou farbou nakreslených hákových krížov, z ktorých jeden bol čiastočne zamaľovaný.

Podľa § 130 ods. 7 Trestného zákona *extrémistickým materiálom sa na účely tohto zákona rozumie písomné, grafické, obrazové, zvukové alebo obrazovo-zvukové vyhotovenie*

a) *textov a vyhlásení, zástav, odznakov, hesiel alebo symbolov, skupín a hnutí, ktoré smerujú alebo v minulosti smerovali k potláčaniu základných ľudských práv a slobôd,*

b) *programov alebo ideológií skupín a hnutí, ktoré smerujú alebo v minulosti smerovali k potláčaniu základných ľudských práv a slobôd,*

c) *obhajujúce, podporujúce alebo podnecujúce nenávisť, násilie alebo neodôvodnene odlišné zaobchádzanie voči skupine osôb alebo jednotlivcovi pre ich príslušnosť k niektorej rase, národu, národnosti, farbe pleti, etnickej skupine, pôvodu rodu alebo pre ich náboženské vyznanie, ak je zámienkou pre predchádzajúce dôvody, alebo*

d) *ospravedlňujúce, schvaľujúce, popierajúce alebo hrubo zľahčujúce genocídium, zločiny proti mieru, zločiny proti ľudskosti alebo vojnové zločiny, ak bol páchatel' alebo účastník tohto činu odsúdený právoplatným rozsudkom medzinárodného súdu zriadeného na základe medzinárodného práva verejného, ktorého právomoc uznala Slovenská republika, alebo právoplatným rozsudkom súdu Slovenskej republiky.*

Podľa § 422 ods. 1 Trestného zákona trestný čin prejav sympatie k hnutiu smerujúcemu k potlačeniu základných práv a slobôd spácha *kto verejne alebo na mieste verejnosti prístupnom, najmä používaním zástav, odznakov, rovnošiat alebo hesiel, prejavuje sympatie k skupine, hnutiu alebo ideológii, ktorá smeruje alebo v minulosti smerovala k potlačeniu základných práv a slobôd osôb, alebo ktorá hlása rasovú, etnickú, národnostnú, náboženskú nenávisť*

Podľa § 422b ods. 1 Trestného zákona trestný čin rozširovanie extrémistického materiálu spácha *kto rozmnožuje, prepravuje, zadávaže, sprístupňuje, uvádza do obehu, dováža, vyváža, ponúka, predáva, zasiela alebo rozširuje extrémistický materiál, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.*

Nacizmus a nacistický hákový kríž v európskom priestore prekryl ostatné významy svastiky. V súčasnosti neonacistické skupiny používajú rôzne mutácie svastiky, ale aj iné zástupné symboly najmä s ohľadom na právnu postihnuteľnosť používania originálnej nastickej symboliky. Symbol hákového kríža (svastika), ako jeden zo základných symboly nacizmu, je rozšírený aj v súčasnom neonacistickom a extrémistickom prostredí. Rovnako ako v minulosti aj v súčasnosti ho jeho rôzne vyobrazenia používajú skupiny, ktoré usilujú o potláčanie základných ľudských práv a slobôd osôb inej rasy, národnosti, farby pleti alebo sexuálnej orientácie.

V zmysle § 130 ods. 7 písm. a) Trestného zákona sa za extrémistický materiál považuje aj grafické vyhotovenie symbolov, skupín a hnutí, ktoré smerujú alebo v minulosti smerovali k potláčaniu základných ľudských práv a slobôd.

Hákový kríž, vyhotovený v akejkoľvek forme, okrem výnimky podľa § 130 ods. 8 Trestného zákona, je teda extrémistickým materiálom.

Prejavovanie sympatií znamená verejne vyjadrovať názor najmä spôsobom uvedeným v Trestnom zákone, ktorý však nechce pôsobiť na ďalšie osoby s cieľom získať ich pre svoje názory (získať pre myšlienky hnutia). Ide o menej nebezpečné konanie, ktoré nedosahuje intenzitu podpory alebo propagácie. Trestný zákon v ustanovení § 422 ods. 1 uvádza demonštratívny výpočet konaní, ktorými môže dôjsť k spáchaniu tohto trestného činu, nevynímajúc aj kreslenie takýchto symbolov na verejne prístupných miestach.

V priebehu vykonaného vyšetrovania teda bolo preukázane, že k spáchaniu stíhaných trestných činov došlo, pretože na stenách spoločných priestorov bytového domu XXXXX XXXXX, XXXXX boli nakreslené symboly hákového kríža ako jedného

z hlavných symbolov nacizmu. Rovnako bolo preukázané, že v novembri 2021 do týchto priestorov vstúpila skupinka detí, v ktorej bol aj obvinený, a tento popísal pivničné dvere. Z vykonaného dokazovania však nebolo preukázané, že by tieto hákové kríže nakreslil obvinený, pretože žiadny z prítomných svedkov ho nevidel ich kresliť. Žiadny zo svedkov rovnako nevidel, že by ich nakreslil niekto iný.

Z vyššie uvedených dôvodov bolo potrebné rozhodnúť tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú obvinený, poškodený a oznamovateľ môžu podať do 3 /troch/ pracovných dní odo dňa jeho doručenia /oznámenia/, a to na tunajšiu prokuratúru. Podaná sťažnosť má odkladný účinok, a rozhodne o nej nadriadený prokurátor prokurátora, ktorý toto rozhodnutie vydal.

Mgr. Michal Stanislav
prokurátor